

Kotomaan katsaus

eli
pienlehtiarviot
Kivi Larmolan
tyyliin



Pienlehdet arvosteltavaksi Kivi Larmolalle, Tuulivuorentie 4, 61400 Ylistaro. Muistakaa merkitä lehden talokanteen osoitetiedot. Kommentit, keuhut ja haukut e-mailitse osoitteeseen kivi@kaapeli.fi.

Eri tekijöitä

Glömp 4

tomustur@uia.fi

Boing being, Hyttiäläntie 9, 35500 Korkeakoski

Glömp 4 on vaihtelevan korkeatasoinen paketti. Alun liika taiteellisuus korjautuu tarinallisuuden kasvaessa lehden mitta. Erityisiä helmiä ovat Vilja Takalon sarjat, Tommi Musturin kaunis Kaikki palaa ja Heta Ilmosen yksinkertaisen toimivat sarjat. Muuten kaikki on niinkuin ennenkin, pahimpana ongelmana kuvaan keskittyminen tarinan kustannuksella tai se, etteivät kuvat muodosta jatkumoa vaan jäävät irrallisiksi – näin erityisesti Merja Järvelinin Reliikissä. Vanha väären-täjä Mika Lietzen on tällä kertaa tehnyt täysin uskottavaa Killofferia, jopa vähäiset tavamerkkimaneerinsa pois jättäen.

Irtoparta

Vilja Takalo, Satamak. 3B-38, 33200 Tampere
hyeena@animail.net

Monessakin eri tyylissä sujuvasti piirittävä Vilja Takalo ja luontevasti rento Anna-Kaisa Laine ovat huippuja! Sen seurauksena Irtoparta on erittäin hyvä lehti – vaikka mukana on tietysti paljon hioutumatonta kerrontaa ja koukeroisen pimman tasalle jääviä tarinoita, kuten monen tekijän lehdistä aina.

Spetelinko (Sarjari #54)

P.A. Manninen, Korttelahdenkatu 10-12A8, 33230 Tampere

Sinänsä kuvaavaa, että Pertti Pasanen -aiheinen lehti on juuri yhtä hauska kuin äijän myöhemmät elokuvat – tasaisen laadukas vaan ei uusi eikä yllättävä. Läjän Spede näyttää epäilyttävästi miehen kumi-Kekkoselta, jolle on lisätty parta, ja tarina vaatii muutenkin syvällisempää seksuaalista vähemmistöiharrastusteisuutta ollakseen hauska. Myöskään tavallisesti aina niin luotettava J. Lehto ei ole keksinyt mitään maata mullistavaa. Sinisalon ja Mänttärin Tiskivuoro oli tavallisen laadukas kuten aina, ja Terhi Ekobomin sivu

mukava, vaikkei Spedestä kertonutkaan. Sarjari jatkaa tinkimättömästi hyvässä ja pahassa – suomalaisten sarjakuvaseura-lehtien kotiseutumuseona.

Jamma? 5

Välimäenkuja 2A3, 33430 Vuorentausta

M. Ängeslevä on Hemmo Paskiaisensa lukenut, vaikka tyyli on pelkistetympää. Jotenkin R. Erosen rehellisesti hullummat tarinat vetävät pitemmän korren. Yleisesti ottaen: ihan hyvää täytettä ja tilkettä syntyy, mutta oivallukset antavat odottaa itseään.

Pole 5

Husuahontie 12 as. 3, 43100 Saarijärvi
marko@fasadi.com

Pole tarjoaa taas monipuolisen joskin hajanaisen kattauksen. Petri Tolppasen Kasvu on tyylikäs ja elokuvallinen, jotenkin ulkomaan markkinoiden oloinen tarina. Jyrki Heikkisen Kaiken tämän jälkeen on myös tekijältään poikkeuksellisen koskettava – kuvaus vanhenemisesta, luulen. Mervi Heikkilän hukkasat on oivaltava strippisarja, Assar-makkaran isän Ulf Lundkvistin tyyliin piirretty. Sanna Järvelinin Kevään korvalla on kuin kiinalaista lastenkirjaa. Merja Järvelinin siivonklinikset fantasiakohtaukset olisivat taas kerran enemmän paikallaan jonkin roolipelilehden kuvituksena.

Yksittäisten tekijöiden tekemisen summa

Kati Rapia:
Lonkka 03
rapia@uia.fi

Näennäisen spontaani jälki on vaikea laji, joka vaatii miettimistä. Vaikeinta on lopettaa ajoissa ennen kuin menee yli – mutta kun sarjakuvan tekemisessä totena ja taiteena onnistuu, on lopputulos palkitseva. Huomattava määrä ajattelua on tiivistetty toimiviksi tarinoiksi, ja jälki on konkreettista, musta, harmaa, viivat

ja tahrat materiaalin oloisia. Hauska ja viihdyttävä kokonaisuus kertoo jälleen enemmän kuin realismin keinoilla ikinä pystyy.

Hans Nissen:
Tourette 1

Kun aikuinen Hans Nissen rakentaa kuusivuotiaan Hans Nissenin elämää piirroksista ja kouluainesta, syntyy maailma, jossa isä laskee ikuisesti sähkölaskuja, äiti ajaa autolla ja pienelle Hansille luetaan loputtomasti satuja prinsseista, prinsessoista, meren kuninkaan sormuksista ja Ankkalinnan väestä. Kiehtova ruutupa-perivihon kansille ja sivuille painettu katsaus kuusivuotiaan maailmaan sellaisena kuin se halutaan muistaa – vähän niin kuin Barcelonan Picasso-museon nuoruudentyö-salit.

Mikko Aspa:

Täysi Q #10

PL21, 15141 Lahti
fanimal@hotmail.com

Aspan rehelliselle iki-teinin rock-, keskiolut-, väkivalta-, ja pornofilosofioinnille on aina saumansa. Täydellistä luettavaa loiventavan päivän ratoksi, sitä pienlehtien ominta kamaa, jota ei minnekään muualle voisikaan laittaa.

Kulttuurivihkot 2/2001

PL123, 00211 Helsinki
http://valas.com

Kun länsimaisen vaihtochtosarjakuvan muutaman vuoden takaiset kovimmat nimet pannaan yhteen pakettiin, on kokonaisuuden pakko olla vähintäänkin hyvä. Teemu Suvialan täysin yhdentekevä muka-underground-revitys vain korostaa muiden sarjojen kaikinpuolista erinomaisuutta. Anke Feuchtenberger, Julie Doucet, Max Andersson, Stephane Blanquet ja Jan Solheim ovat todella iskussa. Pakko-ostos, joka palauttaa uskon avantgardismiin.

Tobias Schalken: Raukea kone (Kulttuurivihkot)



Kaisa Rautio:

Kaisa's Komiks 3

Rauhankatu 21 B, 06100 Porvoo
kaisa@absolutetruthpress.com

Anteeksi nyt vain, mutta muu tosiaan rasittaa se, että kun sarjakuvaa piirtävät ihmiset kääntyvät Hare Krishnoiksi, he menettävät samalla kyvyn ilmaista nyansseja, ironian, sarkasmin ja usein myös huumorintajun. Kaikki taito valjastetaan sellaisten totuuksien toistamiseen, jotka eivät kenellekään täysjärkiselle ole suuria oivalluksia. Tämä on vähän kuin ne George Harrisonin levyt, vailla särmiä.

Jyrki Nissinen:

Vainajan velat

Vieremäntie 10, 74200 Vieremä
tunteiden_tulkki@hotmail.com

Helppoja yksisivuisia, joissa loppuratkaisuun kuuluu yleensä verta, liekkejä, suolenpätkiä ja kuolemaa. Idea on ns. kuoliaaksinaurattaja-periaate; tyhmäkin juttu naurattaa, kun samanlaisia tulee monta peräkkäin, mutta jo lehden puolella välissä alkoi lukijalla veto loppua.

Jyrki Heikkinen:

Aamulla varhain ja muita Jyrki Heikkisen sarjakuvia

Haapavedentie 23827, 57170 Savonlinna

Mielelläni ajattelisin, että Jyrki Heikkinen asuisi isoisänsä rakentamassa mökissä siinä kohden, missä kaupungin puisto tai kasvimaata muutuu metsäksi, istuisi siinä portailla ja kirjoittelisi ohikulkijoiden puhetta tunnollisesti vahakan-sivihkoon. Välillä miettisi mitä ihmiset puhuvat toisilleen, kun kukaan ei kuule ja kun ketään ei näy, ja sovittelisi niitä lauseita sitten metsän eläinten suuhun. Tai ihmisten. Joka tapauksessa Heikkisen tarinat ovat verkkaisia, kiireettömiä ja jostain aivan muusta, yksinkertaisemmasta ajasta peräisin. Parhaat hänen absurdeista ja hämähästäkin sarjakuvistaan saavat ajattelemaan hyvää.

Otso Höglund:

The Common Apocalypse

poste restante, 33100 Tampere
maailmanloppua_o@hotmail.com

Otso esittelee selkeästi tekijänsä vainoharhaisempaa materiaaliaan taiten englanninnottuna. Sellaisetkin tarinat, jotka aiemmin on nähty osana isompaa jatku-moa, toimivat yllättävästi – ja omaelämäkerrallisuus ja yhteiskuntakriittisyys sekoittuvat entistä tiiviimmin. Ei missään tapauksessa kaikkien valinta, mutta ikipunkin maailmankuvaa ymmärtäville ehdoton.

Titus:

Siivekkäitä naisia

Vilja Takalo, Satamak.3B38, 33200 Tampere
tyynea@animail.net

Vihkollinen yksittäiskuvia erilaisista naisen rooleista ja niihin sopivista siivistä. Hyvin on Vilja Takalolla eri tyylit hallussa. Kuvilla on paljon enemmän sanottavaa kuin konseptista heti arvaisi.

Ea Söderberg:

Asuipa kerran...

Skarpens 1, 06100 Porvoo
earttu@altavista.com

Työlästä ja vakavasti tehtyä väriserigrafina. Kuvissa on paikoin hienoja yksityiskohtia ja tunnelma on vahva. Silti tuntuu, että tämä työ on jonkinlainen kat-harsis, joilla puretaan jokin minulle hämähäksiksi jäänyt ahdistuksen aihe. Vihan ja koston ajatukset tekevät kokonaisuudesta silppuisen, repaleisen ja sulkevat lukijan ulos.

Kari Sihvonen:

Soosi

Sarjakuvayhdistys Asema, Korkeavuorenkatu 17D, 00130 Helsinki
asemacomics@hotmail.com

Mun on pakko sanoa, että tähän oli vaikea tarttua. Erillisinä tarinat tuntuivat hivnecn jäykiltä ja kesken jääneiltä. Vähän niin kuin EC-sarjakuvissa tai Kari T. Leppäsen tieteissarjoissa. Kokonaisuutena alistunut maailma kuitenkin toimii paljon osiaan paremmin, ja piirrosjälki on paikoin todella hienoa. Jään kiinnostuneena odottamaan mitä tuleman pitää – Sihvosella on myötäsnyntinen sarjakuvapiirtäjän lahja, joka nousee paremmin esiin, kunhan mies saa varmuutta tekemisiinsä.

P.A. Manninen:

Kapteeni Kuolio strippaa

Kortelahdenkatu 10-12A8, 33230 Tampere

Kapteeni Kuolio -strippit ovat luontevinta ja hauskinda Mannista aikoihin. Lyhyisiin episodeihin ei pääse liivahtamaan yhtään löysemppää ruutua, vaan kaikki on puristettu tiiviiksi paketiksi kuin intergalaktinen kasvisliemikuutio.

Ankkalinnan pamaus 4/2000

<http://welcome.to/ankistit>
timoro@hotmail.com

Ankkalinnan pamaus jatkaa ankistien ehdottomana asialchtenä: tällä kertaa valotetaan mm. Vicarin tuotantoa ja persoonaa, Mikin hämähästä agenttivaihetta realistisesti piirrettyjen hahmojen keskellä

ja taskarien esi- ja vällääytöksiä (kyllä, niitä ihanan kammottavasti piirrettyjä, yksisilmäisiä kohtauksia). Jopa edellistä parempi numero.

Bild&Bubbla 4/00

Seriefrämjandet, Box 51, 23202 Åkarp, Sverige
bildobubbla@telia.com

B&B:n Suomi-spesiaali on opettavainen ja paljon puhuva katsaus suomalaiseseen sarjakuvaan, varsinaisen kulttuuriteko. Esittelyt rajoittuvat kapealle alueelle, mutta sitäkin perinpohjaisemmin. Vaikutelmaksi jää, että maassamme olisi lauma moderneja avantgardisteja ja Tarmo Koivisto, mikä sinänsä on ihan tottakin. Kun oikein kärjistetään. Sivumennen sanoen, B&B on parhaimmillaan hyvinkin luettava lehti, melkein meidän Sarjainfomme veroinen, joten siihen tutustuminen kannattaa aina.

Galago 1/2001

Box 17506, 11891 Stockholm, Sverige
galago@ordfront.se

Galago on kuuluisa vaihtelevasta tasostaan. Juuri kun tulee melkein Suuren Kurpitsan tasoinen numero, saattaa seuraava numero olla kuin Oulun Sarjakuvaseuran Ruuvarista hylättyä tavaraa. Tämä on taas niitä hiukan parempia numeroita, seassa Daniel Clowesin Ghost Worldia, Mats Jonssonin, Lena Ackebota, Max Anderssonin ja Helge Reumannin.

P.L.G. #36

BP94, 92123 Montrouge cedex, France
www.ifrance.com/PLG

Plein La Gueulen vuosialbumi esittelee nuoria ranskankielisiä sarjakuvataiteilijoita, jotka ovat juuri siirtymässä pienlehdistä "oikeille" kustantajille. Kun kaupan päälle saa sivutolkulla arvosteluja mielenkiintoisimmista albumiutuuksista, tärkeimpien pienlehtien osoitteet ja yhden syväluotaavan vanhan mestarin (tällä kertaa Baru) haastattelun, voisi 65 frangia/10 euroa käyttää huonommin.

Stripburger #29

Stripcore, Forum Ljubljana, Metelkova 6/1, SL1000 Ljubljana, Slovenia
burger@kud-fp.si

Stripburger jatkaa Euroopan ehkä parhaana vaihtoehtoisen sarjakuvan forumina. Jos on vähänkään kiinnostunut pinnan alla vaarivan sarjakuvan nykytilasta, on Burger pakotuttavuus. Vaikka numeroiden laatu vaihtelee, ja jotkin sarjat eivät aukea, on lehden harjoittama pioneerityö ehdottomasti tukemisen arvoista.